



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.  
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De  
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.  
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

**Lessius, Leonardus**

**Lovanii, 1645**

Cap. 2. De effectibus interdicti, qui, & quot sint.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

## DVBIUM II.

## Quale peccatum requiratur, ut possit ferri Interdictum.

**R**espondeo & Dico Primò: Interdictum generale vel speciale loci, aut generale personarum non potest ferri, nisi ob grauem culpam. Imò maior requiritur culpa ad tale interdictum, quam ad excommunicationem; vt docet Sotus d. 22. q. 3. a. 1. Nā est pena grauior extensiuè, cum etiā secundario inuoluat innocentes. Vnde ob culpā hominis priuati nō potest ferri interdictum generale loci, vel personarum, vt docet Couarruias: sed debet esse culpa Domini vel Rectoris loci, cuius sunt aliquid ipsi inferiores, ita, vt si puniantur ob eius culpam, ille censeat in ipsis puniri. Vide Couar. §. 1. num. 4.

Dico Secundò: Interdictum persona speciale interdum ferri potest ob culpam venialem; sicuti excommunicatio minor & suspensio. Ita Caietanus Verbo Interdictum: quamuis de hoc dubitari possit.

Petes: Quā formā debeat ferri interdictum.

Respondeo: Debet ferri in scriptis expressā causā particulari, sicut in alijs censuris. Vide Nauarrum num. 165. & 187.

## CAPVT II.

## De Effectibus Interdicti: qui, &amp; quot sint?

**T**res sunt potissimum Interdicti effectus, quatenus tria per illud fidelibus prohibentur. Primum est, ne intersint diuinis officijs. Secundum, ne suscipiant, vel administrent certa quædam Sacramenta. Tertium, ne sepeliant, vel sepeliantur in loco sacro.

1. Effectus ne intersint diuinis.

Primum prohibetur Cap. Responso, de Sententia excommunicationis. Vbi nomine diuinorum officiorum intelliguntur illa officia, seu ministeria, quæ in Ecclesia speciatim sunt deputata alicui Ordini sacro, nec tamen sunt Sacramenta (etsi aliter sentiat Nauarrus nu. 172.) vt celebratio Missæ, solennis ministratio aquæ benedictæ, benedictio chrysmatis, calicis, templi, denique ipsa recitatio Horarum Canoniarū, præsertim eo modo, quo in Choro. Probatur hæc definitio: quia officia diuina distinguuntur à Sacramētis; pertinent enim ad diuersas pœnas Interdicti.

2. Bonifacius 8. mitigauit ius antiquum.

Notandum est, iure antiquo tantum licuisse tempore interdicti singulis hebdomadis facere vnū Sacrum, ad renouandum Sacramentum pro infirmis, vt patet ex Cap. Permittimus, de Sententia excommunicationis. Verum Bonifacius VIII. hoc ius valde mitigauit, vt patet ex Cap. Alma, in 6. vbi concedit, vt tempore interdicti liceat quotidie dicere Missam, & alia officia submissa voce, ianuis templi clausis, exclusis interdictis & excommunicatis, & campanis non pulsatis; exceptis diebus Natalis Domini, Paschæ Resurrectionis, & Pêtecostes, & Assumptionis B. Virginis, quibus diebus officia diuina ianuis apertis celebrari possunt, pulsatis campanis.

3. Notabilia aliquot circa hanc mitigationem.

Circa quam Constitutionem, Notandum Primò: Eam loqui de Interdicto generali loci, vt ait

Glossa ibidem: vnde hæc non permittuntur in Ecclesijs specialiter interdictis, iuxta Couarruiam §. 4. num. 1.

Notandum Secundò, Dari facultatem celebrandi tantummodò in Ecclesijs, vel Monasterijs; non autem in priuatis Oratorijs, vt notat Couarruias num. 5. etsi Nauarrus num. 175. etiam in Oratorijs putet concedi.

Notandum Tertio: Tempore interdicti posse admitti omnes eos, qui sunt Clerici, vt rectè Nauarrus num. 174. saculares verò illius loci minime, nisi habeant priuilegia. Possunt etiam officia diuina eā voce recitari, quā ab vno Choro ad alterum possint exaudiri; non tamen ita clarè, vt extra Ecclesiam audiantur: Nauarrus supra.

Notandum Quarto: Non posse pulsari campanis ad Sacrum, vel ad alia officia; potest tamen ad concionem, & ad salutationem Angelicam, & ad alia huiusmodi, quæ non sunt diuina officia: Nauarrus num. 173.

Notandum Quintò: Dies Festos, quibus suspenditur Interdictum, non esse extendendos ad octauas eorū: vsus enim habet, vt post Completorium Festi interdictum redeat. Vide plura hæc de re apud Nauarrum num. 182.

Notandum Sextò: Diebus illis exemptis posse fieri sepulturam cum solemnitate, iuxta Couarruiam, & alios: quia tunc licita sunt diuina officia, propter quæ duntaxat prohiberi solet sepultura Ecclesiastica in Interdicto.

Secundum, quod prohibetur interdicto, est administratio & receptio quorundam Sacramentorū; vt patet Cap. vltimo, de sententia Excommunicationis, in 6. Vbi

2. Effectus, ne certa sacramenta admittantur vel suscipiant.

Notandum est Primò: Hæc Sacramenta tempore interdicti posse conferri: Primò, Baptismū tam adultis, quam paruulis. Secundò, Confirmationem. Tertio, Pœnitentiam & Eucharistiam moribundis; & hæc omnia publicè & solènter, vt notat Couarruias num. 6. quia absolutè permittuntur. Quarto, post constitutionem Bonifacij potest Sacramentum Pœnitentiæ etiam sanis administrari, ijs videlicet qui non fuerint causa interdicti, nec dederint auxilium, consilium, aut fauorem. Quintò, Potest celebrari Sacramentum matrimonij, tamen absque solemnitate: ita Couarruias supra: Minister enim huius non est Sacerdos, sed ipsi contrahentes.

Notandum Secundò: Sacramentum extremæ Vnctionis tempore interdicti conferri non posse, ne Clericis quidem, nisi speciale priuilegium habeant. Ita Couarruias §. 2. nu. 8. & alij. Neque etiam Sacramentum Ordinis, ne in illis quidem diebus exemptis: neque Eucharistiam, nisi per modum viatici solis moribundis.

Quæres, Vtrum saltem Clericis & Laicis, quibus permissum est cū moderatione Capitis Alma, assistere diuinis, non sit etiam concessum percipere Eucharistiam? Respondeo: Non esse permissum sine priuilegio. Ita Couar. §. 3. num. 1. & Nauar. num. 178. Nam illis diebus exemptis solum permittuntur officia diuina, quæ distinguuntur à perceptione Sacramentorum, vt supra dictum est: & colligitur ex Cap. Si sententia, in 6. Nec obstat, quod Sacerdos celebrans tunc communicet; quia solum communicat quatenus hoc est necessarium ad complementum sacrificij, seu officij diuini.

Tertium,

5  
Effectus  
prohibitio  
sepulture  
sacrae.

Tertium, Quod prohibetur, est sepultura in loco sacro; Cap. *De privilegijs*, de Privilegijs. Vbi Nota Primò: Non comprehendi Clericos, quia possunt tunc sine solennitate & sonitu campanarum sepeliri, idque vel in cæmeterio, vel Ecclesiâ. Vide Couar. §. 2. num. 7.

Nota Secundò: Omnes eos, qui possunt tempore Interdicti audire Missam, posse etiam sepeliri in loco sacro. Nam cui communicamus viuo, possumus etiam communicare defuncto. Nauarrus num. 181.

CAPVT III.

De potestate Interdicti, eiusque obligatione.

DVBIVM I.

Qui possint interdicerè, & qui interdicti?

10  
R Espondeo & Dico Primò: Omnes eos posse interdicerè, qui ex potestate ordinariâ vel delegatâ possunt excommunicare. Ita communiter Doctores.

Dico Secundò: Non solum singulæ personæ, sed etiam communitates, & loca interdicto subijci possunt. Patet ex vsu Ecclesiæ.

DVBIVM II.

Utrum is, qui sententiam Interdicti protulit, teneatur illud seruare?

11  
E Xempli gratia, Si Episcopus subijciat Interdicto omnes Ecclesias huius vrbs, vtrum ipse possit apertis ianuis &c. celebrare?  
Nisi seruet, incurret poenas Iuris.

Respondeo: Teneri seruare: quod si non seruet, incurtere poenas Iuris. Ita Nauarrus num. 165. sicuti etiam tenetur seruare excommunicationem à se latam. Ratio est: Quia ius commune præcipit censuram seruari. Vnde iure communi ligatur, non autem propriâ suâ sententiâ: sed hæc est solum conditio, sine qua non obligaretur.

Aduerte tamen, Episcopum posse relaxare, vel suspendere illud interdictum; & tunc nec ipse tenebitur nec alij.

DVBIVM III.

Utrum omne Interdictum sit seruandum?

12  
Serua Interdictum personale.

R Espondeo & Dico Primò: Omne interdictum personale, siue sit denuntiatum, siue non denuntiatum, siue à iure, siue ab homine pronuens, est seruandum ab eo, qui sic est interdictus. Est sententia Communis DD. Ratio est: Quia per Extrauagantem, *Ad euitanda*, non subleuantur ipsi interdicti in aliquo: vnde ius antiquum in illis vim habet.

Item Interdictum locale denuntiatum.

Dico Secundò: Nullum interdictum locale est seruandum, nisi sit denuntiatum; vt docet Nauarrus num. 187. & colligitur manifestè Extrauagante *Ad euitanda*. Quod fit, vt nullum locale interdictum incurrat à iure, sed solum per sententiam, vel certè denuntiationem.

Dico Tertio: Sacerdos & quiuis alius Clericus in obeundo diuino officio non tenetur vitare, aut excludere aliquem interdictum speciatim vel generatim, nisi denuntiatum; vt patet eadem Extrauagante.

DVBIVM IV.

Quale peccatum sit violare interdictum?

R Espondeo & Dico Primò: Violatio interdicti in Clericis est peccatum mortale: quod est contra Caietanum. Ita Nauarrus nu. 187. & Sotus d. 22. q. 3. art. 1. Ratio est; quia est violatio Præcepti Ecclesiæ in re graui, cui etiam pena grauis in iure constituta est.

Violat autem Clericus interdictum tripliciter. Primò: Cùm ipse, generatim vel speciatim interdictus, facit alicubi actum Ordinis sacri, à quo est interdictus. Secundò: Si Sacramentum prohibitum recipiat; scilicet Eucharistiam, extremam Vnctionem, vel Ordinem. Tertio: Si solemniter obeat actum Ordinis sacri in loco, qui de interdicto est denuntiat, etiam si ipse personaliter non sit interdictus.

Dico Secundò: Laicus personaliter interdictus, siue speciatim, siue generatim, peccat mortaliter audiendo sacrum, aliaue diuina officia: similiter percipiendo Eucharistiam, aut extremam Vnctionem; quod est contra Caietanum, qui putat solum peccare venialiter: cuius sententia non est improbabilis, si loquamur de eo qui generatim est interdictus, nec Interdicto causam dedit. Verùm altera sententia est communis, saltem quoad alios interdictos. Vide Nauarrum & Sotum supra. Et Confirmatur: vt si interdictus iussus à Clerico vt exeat Ecclesiâ, non obtemperet, ipso facto incurrit excommunicationem; vt patet in Clementina *Grauis*, de Sententia excommunicationis.

Dico Tertio: Si locus tantum sit interdictus, Laicus audiens ibi Sacrum, nõ peccat mortiferè. Nauar. num. 187. Caietanus supra, & alij. Ratio est: quia in Interdicto locali præceptum non imponitur Laicis, sed Clericis, quibus mandatur, vt ibi seruent Interdictum, neque ianuas aperiant, aut Laicos admittant; vt patet Clementinâ primâ de sententia excommunicationis.

Peccant tamen Laici mortiferè: Primò, Si vi ingrediuntur. Secundò, Si mendacio, vt si dicant se esse Clericos, vel habere priuilegium: nam decipiunt Ecclesiam. Ita multi Doctores. Contrarium tamen huius videtur verius; quia mendacium istud non est perniciosum, nec est deceptio in re magni momenti. Tertio, Si nolint egredi, cùm id à Clericis præcipitur, Vide Nauarrum loco citato num. 187.

Dico Quarto: Clerici in celebratione diuinarum officiorum tenentur sub peccato mortifero excludere interdictos, quos Iudex denuntiauit siue speciatim, siue generatim. Vide Couarruuiâ §. 2. n. 3. Ratio est, quia id illis directè ab Ecclesia præcipitur, estque res magni ponderis: nam alioquin tota hæc censura esset inanis.

Dico Quintò: Laici non tenentur vitare interdictos, etsi denuntiatos, neque in diuinis, neque in humanis. Vnde possunt audire Missam Sacerdotis interdicti, & vnâ cum alijs interdictis. Ita Nauar. & Caietan. supra. Ratio est, quia nullum extat præceptum, quo Laici iubeantur communionem interdictorum vitare. Idemque censendum de Clericis, cùm se instar Laicorum gerunt; vt, si audiant Sacrum, percipiant Sacramenta, &c.